

FGU

Undervisningsvejledning for turisme,
kultur og fritid

Indhold

1. Indledning	2
2. Identitet og formål	2
3. Faglige mål	4
3.1 Undervisning på introducerende niveau	5
3.2 Viden, færdigheder og kompetencer	6
4. Undervisnings- og arbejdsformer	13

1. Indledning

Denne vejledning udfolder, forklarer og eksemplificerer nogle af bestemmelserne i FGU-fagbilaget for turisme, kultur og fritid, men vejledningen indfører ikke nye bindende krav. Vejledningen udfolder udvalgte dele af det faglige temas identitet og formål, faglige mål samt undervisnings- og arbejdsmetoder.

Desuden findes der følgende vejledninger, der uddyber og eksemplificerer fagbilaget:

- *Prøvevejledning* med en uddybende beskrivelse af prøveafholdelse i faget. Prøvevejledningen findes på Undervisningsministeriets hjemmeside (www.uvm.dk/fgu)
- *Vejledning om didaktiske principper på FGU*, som indeholder en uddybende beskrivelse af de didaktiske principper i FGU. Vejledningen findes på EMU'en (www.emu.dk/fgu)
- *FGU – undervisningseksempler*. Det er eksempler på undervisningspraksis i FGU, som er i overensstemmelse med de didaktiske principper. Eksemplerne er tænkt som inspiration til indhold, form og niveau, og de skal naturligvis tilpasses de konkrete fag/faglige temaer, elevgruppen m.m. Eksemplerne findes på EMU'en (www.emu.dk/fgu)

Alle bindende bestemmelser for undervisningen og prøverne i FGU findes i FGU-indholdsloven og FGU-indholdsbekendtgørelsen, herunder læreplanerne og fagbilagene for FGU.

2. Identitet og formål

Identiteten af det faglige tema turisme, kultur og fritid relaterer sig til det felt af beskæftigelsesområder, som findes inden for det faglige område og de dertil hørende faglige discipliner. Til identiteten knytter der sig faglig stolthed over håndværksmæssig dygtighed og kendskab til faglige metoder og arbejdsprocesser. Identiteten er desuden knyttet til betydningen af at levere færdige produkter eller ydelser til en aftagers tilfredshed.

FGU opbygger den faglige identitet hos eleven gennem autentiske læringsmiljøer, hvor identiteten af kultur, turisme og fritid kommer til udtryk gennem relevant udstyr, værktøj og beklædning samt relevante arbejdsopgaver.

Formålet med det faglige tema kultur, turisme og fritid er, at eleven:

- Udvikler viden, færdigheder og kompetencer, så eleven kan nå de fastsatte mål for det faglige tema
- Bliver motiveret til at lære mere
- Får forudsætninger for at kunne træffe uddannelses- og beskæftigelsesvalg på et kvalificeret grundlag
- Opnår en alsidig udvikling og dannelse, så eleven kan begå sig i samfundet.

Det faglige tema turisme, kultur og fritid kan omfatte elementer fra beskæftigelsesområder, der er relateret til events, oplevelse, entreprenørskab, kunst og kultur. Der er mulighed for beskæftigelse på teatre, gallerier, museer, kulturinstitutioner, hoteller, turistbureauer, eventbureauer eller restaurationer eller i forretninger, i forbindelse med salg, som guide eller i forbindelse med film/tv/radio. Man kan også opstarte en selvstændig virksomhed, fx inden for kunst, musik, kultur, turisme eller fritid.

Der er forskellige uddannelsesmuligheder, som det faglige tema naturligt kan forberede eleven på. På en erhvervsskole kan eleven fx uddanne sig som teater-, event- og AV-tekniker, film- og tv-produktionstekniker, eventkoordinator, tjener eller receptionist. Der findes også uddannelsesmuligheder på andre uddannelsesinstitutioner, fx kunstakademier, Den Danske Scenekunstskole, musikkonservatorier, HF, designskoler eller uddannelsen til kaospilot.

Der arbejdes med et bredt fagligt område inden for det faglige tema med kreative processer, opbygning, pleje og udvidelse af netværk og med kulturproduktionens forskellige elementer: idegenerering, research, planlægning, markedsføring/PR, produktion, afvikling/servicering, nedlukning og evaluering.

Kulturbegrebet favner både fritidsaktiviteter og turismeaktiviteter. I den optik bliver omdrejningspunktet kulturproduktion, som kan omfatte koncerter, middage, kunstudstillinger, guidede turistture, servicering, forestillinger, festivaler, markedsdage, kunst og alle former for events og oplevelser inden for turisme-, kultur- og fritidsområdet.

Undervisningen er kendetegnet ved, at der arbejdes praksisnært i autentiske miljøer og faciliteter med produktion af kunst og kultur, serviceydelser, oplevelser og varer og med anvendelse af det arbejdstøj og udstyr samt de værktøjer og redskaber, som er karakteristiske for fagområdet.

Formålet med det faglige tema er, at eleven opnår kendskab til, erfaringer med og forståelse af et afgrænset område inden for det faglige tema turisme, kultur og fritid. Desuden skal det faglige tema bidrage til elevens forudsætninger for at træffe valg om fremtidig uddannelse og erhverv.

3. Faglige mål

Af fagbilaget for turisme, kultur og fritid fremgår de læringsmål, som en elev skal nå på FGU-niveau 1, FGU-niveau 2 og FGU-niveau 3. De tre niveauer svarer til kvalifikationsrammen for livslang læringsniveau 1-3.

Målene på de tre FGU-niveauer er angivet som præstationsstandarder. En præstationsstandard beskriver, hvilken adfærd en elev skal udvise, og hvilke handlinger vedkommende skal kunne udføre, for at demonstrere, at målene for det enkelte niveau er nået. Præstationsstandarderne er slutmål, det vil sige, at de beskriver det, eleven skal kunne efter at have gennemført det pågældende FGU-niveau. Præstationsstandarderne beskriver hermed ikke indholdet i undervisningen eller processen undervejs.

Præstationsstandarderne for de tre niveauer fremgår af nedenstående tabel, ligesom de fremgår af fagbilaget.

Præstationsstandarder

FGU-niveau 1	FGU-niveau 2	FGU-niveau 3
Eleven kan: <ul style="list-style-type: none">• medvirke til produktion/service i et professionelt miljø i kendte situationer og under vejledning• udvise interesse for og vilje til at udvikle faglige, sociale og personlige kompetencer med relevans for den aktuelle produktion/service.	Eleven kan: <ul style="list-style-type: none">• med begyndende selvstændighed og ansvarlighed gennemføre produktion/service i et professionelt miljø i kendte situationer eller udføre mere kompliceret produktion/service under vejledning• med begyndende selvstændighed sætte sig ind i forhold, der har betydning for den aktuelle produktion/service.	Eleven kan: <ul style="list-style-type: none">• planlægge og udføre produktion/service i et professionelt miljø i en rutinemæssig eller kendt situation, alene og i samarbejde med andre• selvstændigt sætte sig ind i forhold, der er nødvendige for den aktuelle produktion/service, og kan kommunikere med andre derom• udvise fleksibilitet og omstillingsevne.

Gennem de tre niveauer er der en progression med hensyn til den adfærd, som en elev skal udvise, og de handlinger, som en elev skal kunne udføre. Progressionen i niveauerne kan ses ved forventningerne til. bl.a.:

- **En stigende kompleksitet** med hensyn til elevens handling og adfærd gennem niveauerne – fra at eleven kan ”medvirke til”, over at eleven kan ”gennemføre”, til at eleven kan ”planlægge og gennemføre”.
- **Et stigende ansvarstagen** i forbindelse med elevens handling og adfærd gennem niveauerne – fra ”under vejledning” over ”med begyndende selvstændighed og ansvarlighed” til ”alene og i samarbejde med andre”.
- **En voksende omstillingsparathed** i forbindelse med elevens handling og adfærd gennem niveauerne – fra ”under vejledning” over ”kendte situationer” til ”rutinemæssig” og ”udvise fleksibilitet og omstillingsevne”.

Progressionen vil desuden vise sig ved, hvor teknisk svær en produktion eleven skal udføre, og hvor komplekse de konkrete arbejdsopgaver er. Det er op til skolerne og lærerne at sikre progressionen i elevens opgaver i forhold til elevens kompetencer, viden og færdigheder. Der er en glidende overgang mellem de tre niveauer – og dermed ikke tydelige grænser mellem niveauerne. Det er læreren, der med sine faglige vurderinger skal bedømme, om eleven gennem sin adfærd og sine handlinger overordnet set lever op til forventningerne til det enkelte niveau. Til at kvalificere sine faglige vurderinger skal læreren anvende bedømmelseskriterierne for det faglige tema, se også prøvevejledningen for turisme, kultur og fritid for en udfoldelse af arbejdet med bedømmelseskriterier.

3.1 Undervisning på introducerende niveau

Undervisningen skal tilrettelægges på introducerende niveau for de elever, der har behov for at arbejde med turisme-, kultur- og fritidsområdet uden forudgående erfaring med beskæftigelsesområdet. Undervisningen på introducerende niveau skal gøre eleven klar til at få udbytte af undervisningen på FGU-niveau 1. Det vil fremgå af elevens forløbsplan, hvilket niveau eleven er på, og hvad det niveaumæssige mål for eleven er i FGU. Af fagbilaget fremgår følgende:

Undervisningen på introducerende niveau tilrettelægges med udgangspunkt i elevens forudsætninger og i overensstemmelse med de mål, der fremgår af elevens uddannelses- og forløbsplan. Undervisningen på introducerende niveau skal give eleven konkret og praktisk introduktion til det faglige tema og give eleven faglige forudsætninger for at indgå på et undervisningsniveau.

På introducerende niveau skal eleven præsenteres for de helt grundlæggende processer og arbejdsopgaver inden for fagretningen. Eleven præsenteres for og følger arbejdsprocesser og

arbejdsopgaver i forbindelse med kulturproduktion og ser og afprøver, hvordan der arbejdes på holdet – fx ved at medvirke i udførelsen af de grundlæggende daglige opgaver og arbejdsgange.

Eleven introduceres til de arbejdsformer, der benyttes på holdet – fx ved at indgå i gruppearbejde eller modtage sidemandsoplæring, hvor eleven følger en elev fra et højere niveau. Desuden præsenteres eleven for de redskaber, værktøjer og materialer, der er til rådighed, og introduceres til, hvordan de bruges og behandles hensigtsmæssigt. Eleven introduceres til sikkerhedsprocedurerne inden for den konkrete praksis og fagretning. Det kan fx handle om brug af værktøj og redskaber, sikring af ophæng, liftkørsel eller løfteteknikker.

På introducerende niveau vil en afsøgning af elevens særlige interesser og evner inden for fagområdet skabe grundlag for det videre arbejde. Der lægges vægt på at skabe et godt holdfællesskab, så eleven kan finde sig tilrette på holdet og på skolen.

3.2 Viden, færdigheder og kompetencer

Af fagbilaget fremgår det, hvilken viden samt hvilke færdigheder og kompetencer eleven skal have på tværs af de tre FGU-niveauer og præstationsstandarderne. Dette afsnit uddyber og konkretiserer de faglige mål, som fremgår af fagbilaget for turisme, kultur og fritid.

Viden

Viden er noget, eleven besidder. Viden er de indholdsområder, stofområder og faglige områder, som eleven beskæftiger sig med i temaet.

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
Eleven har viden om:	
Kulturproduktion, oplevelse og kreative processer	<p>Eleven skal opnå viden om kulturproduktioner og oplevelser og om, hvordan man arbejder i kreative processer.</p> <p>En kulturproduktion/oplevelse kan fx være at give andre unge en guidet tur gennem byen eller på en kunstudstilling, en koncertoplevelse eller en middag.</p> <p>Eleven kan bl.a. opnå viden om:</p> <ul style="list-style-type: none">• Idegenereringsdelen, hvor kreative metoder understøtter idegenerering. Idegenereringsdelen består ikke af lineære processer, men kræver, at man går nye veje for at finde ideer og løsninger. <p>Eleven starter med at opnå en helt grundlæggende viden om idegenerering, og på FGU-niveau 3 har eleven tilstrækkelig viden til at</p>

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
<p>Eleven har viden om:</p>	<p>kunne planlægge og gennemføre simple idegenereringsprocesser inden for kendte områder.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Produktionsdelen, hvor kreativitet også bliver en del af måden at arbejde på, når ideen møder virkeligheden, og alternative løsninger skal findes – fx når et materiale ikke har den ønskede funktion, og man må anvende det på en anden måde eller finde alternative løsninger. Eleven starter med at opnå en helt grundlæggende viden om produktionsdelen, og på FGU-niveau 3 har eleven tilstrækkelig viden til at kunne være med til at finde alternative løsninger, hvor det er nødvendigt.
<p>Arbejdsopgaver, der relaterer sig til projektføreløbet forskellige elementer/dele</p>	<p>Eleven skal opnå viden om projektføreløbet elementer: idegenerering, research, planlægning, markedsføring/PR, produktion, afvikling, servicering og nedlukning/evaluering. Eleven kan arbejde med alle projektføreløbet elementer eller gå mere i dybden med enkelte dele.</p> <p>Eleven kan bl.a. opnå viden om afvikling af et middagsevent, hvor elevens interesse skaber en grundlæggende viden om fx borddækning eller servicering, og på FGU-niveau 3 har eleven tilstrækkelig viden om, hvilke opgaver et middagsevent kræver fra start til slut.</p>
<p>Normer og kulturer inden for fagområdet</p>	<p>Dette brede fagtema rummer mange forskellige normer og kulturer. De normer og kulturer, der kan være sammenfaldende, er fx vekslende arbejdstider og sæsonprægede arbejdsopgaver, og arbejdsmængden kan afhænge af, hvor i kulturproduktionen man befinder sig. Det er også sammenfaldende, at der kræves en stor fleksibilitet.</p> <p>Eleven kan bl.a. opnå en grundlæggende viden om fagområdets normer og kulturer gennem arbejdsprocesserne i kulturproduktionen, hvor der fx i forbindelse med afviklingen arbejdes om aftenen eller i weekender. I sommerperioden vil der ofte være flere arrangementer udendørs, fx i forbindelse med en festival eller en guidet tur i skoven. På FGU-niveau 3 har eleven tilstrækkelig viden om, hvilke normer og kulturer der gør sig gældende inden for fagområdet.</p>
<p>Uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder inden for fagområdet</p>	<p>For at opbygge kendskab til uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder inden for fagområdet kan man arrangere besøg, fx på uddannelsessteder, i virksomheder og i beslægtede organisationer. Man kan ligeledes planlægge praktikforløb, som er relevante for den enkelte elev.</p> <p>Eleven kan bl.a. opnå viden om kulturinstitutioner, teatre, eventbureauer, festivaler, hoteller eller andre virksomheder, der kan give en god og virkelighedsnær oplevelse inden for relevante beskæftigelsesområder. På</p>

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
Eleven har viden om:	FGU-niveau 3 har eleven tilstrækkelig viden om sine egne muligheder for fremtidig uddannelse og beskæftigelse.

Færdigheder

En færdighed er noget, eleven kan, en evne til et eller andet. Færdighed viser sig i form af teknikker og indgår i udførelsen af produktionsopgaver og løsningen af problemer.

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
Eleven har færdigheder i at:	
Anvende materialer til kulturelle produktioner og serviceydelser	<p>Materialeudvalget er bredt, når der arbejdes med kulturproduktion og serviceydelser. Materialerne kan fx være stof, træ, scenepodier, maling, gips, papir, reb, kostumer eller metal.</p> <p>Eleven kan bl.a. tilegne sig færdigheder i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At vælge det materiale, der passer til den specifikke opgave, fx et holdbart materiale, hvis der skal bygges et podie, eller den rette maling, hvis det skal kunne holde udendørs • At bearbejde fx træ til et podie, så det kan holde og være klar til anvendelse • At anvende det udvalgte materiale, så funktion eller æstetik passer til opgaven, fx et holdbart podie til en scene eller et skilt til en café, der både er funktionelt, oplysende og indbydende. <p>På FGU-niveau 1 viser eleven begyndende interesse for materialer til kulturproduktioner og serviceydelser. På FGU-niveau 2 kan eleven benytte forskellige kendte materialer selvstændigt, og på FGU-niveau 3 har eleven tilstrækkelige færdigheder til at kunne vælge de rette materialer og bearbejde og anvende disse i dele af produktionen på egen hånd.</p>
Anvende redskaber, værktøj og maskiner	<p>Eleven skal opnå færdigheder i at anvende forskellige former for redskaber, værktøjer og maskiner inden for fagområdet.</p> <p>Der er utallige redskaber, værktøjer og maskiner, som anvendes i produktionsarbejdet – fx loddekolbe, skruemaskine, klatresele, pensel, karabinhage, lyspult, lydmixer, computer, skævbider, tommestok, økse, kniv eller blyant.</p> <p>Eleven kan bl.a. opnå færdigheder i at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anvende værktøjer, redskaber eller maskiner på en hensigtsmæssig måde, når det gælder sted, ergonomi, vedligehold og sikkerhed. Det kan fx handle om

<p>Fagligt mål</p> <p>Eleven har færdigheder i at:</p>	<p>Uddybning og eksemplificering</p>
	<p>tilstrækkelig udluftning, når man maler, eller at penslerne renses efter brug.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vælge de rette værktøjer, redskaber eller maskiner til den specifikke opgave og det specifikke materiale – fx den tynde pensel til detaljer og malerrullen til større flader. <p>Eleven viser begyndende interesse for, hvilke værktøjer og redskaber der benyttes i kulturproduktion. På FGU-niveau 2 kan eleven benytte kendte redskaber og værktøjer, og på FGU-niveau 3 har eleven opnået færdigheder i at kunne vælge de rette værktøjer, redskaber eller maskiner til en given produktion og anvende dem selvstændigt.</p>
<p>Anvende relevant fagsprog</p>	<p>I forbindelse med kulturproduktioner og undervisning tydeliggøres faglige begreber og fagbetegnelser for bl.a. materialer, værktøjer og redskaber.</p> <p>Eleven kan bl.a. opnå færdigheder i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mundtlig brug af fagbetegnelser for fx redskaber, værktøjer og maskiner. Hvis der skal trækkes XLR-kabler, anvender man denne betegnelse i den mundtlige kommunikation, og hvis der skal bruges en fastnøgle, beder man om en fastnøgle. • Skriftlig brug af fagsprog, fx i forbindelse med research og planlægning. Hvis der skal bestilles plexiglas til et event, som skal have en bestemt tykkelse, kræver en søgning på nettet, at man kender den faglige betegnelse. Man kan også arbejde med fagsprog i forbindelse med det skrevne portfolioarbejde. • Visuelt fagsprog/grafisk recording, hvilket kan anvendes i forbindelse med formidlingen af en opgave eller en produktion. Det kan være en optegnelse af en lokation, som kan være en guide til, hvor og hvordan scenepodier, scenografi eller publikumsopbygning er placeret. Eller det kan være en teknisk tegning, der viser en lysrigning i loftet, eller hvordan et sejl skal syes. <p>Eleven viser begyndende interesse for fagbegreber inden for kulturproduktion på FGU-niveau 1. På FGU-niveau 2 kan eleven benytte visse fagbegreber, og på FGU-niveau 3 har eleven opnået færdigheder i at benytte relevant fagsprog i en given situation.</p>
<p>Udføre forskellige opgaver, der relaterer til projektføreløbet elementer/dele</p>	<p>Et kulturelt produktionsforløb har flere forskellige elementer, bl.a. idegenerering, research, planlægning, markedsføring/PR, produktion, afvikling, servicering og nedlukning/evaluering.</p> <p>Eleven tilegner sig bl.a. færdigheder i:</p>

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
<p>Eleven har færdigheder i at:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Markedsføring/PR. Eleven arbejder fx med at kontakte den lokale avis eller den lokale radio-/tv-station for at synliggøre et event eller for at finde ud af, hvordan de lokale medier bruger sociale medier til markedsføring, eller hvordan de udarbejder flyers og lignende. • Nedlukning, fx på en festival, hvor eleven rydder op, gør rent og tjekker udstyr, inden det sættes på plads eller tilbageleveres, og hvor eleven sorterer affaldet efter forskrifterne, så mest muligt materiale genbruges. <p>Eleven viser begyndende interesse for produktionsforløbets elementer og dele. På FGU-niveau 2 kan eleven udføre kendte opgaver i produktionsforløbet, og på FGU-niveau 3 har eleven tilstrækkelige færdigheder til at kunne udføre flere elementer af produktionen selvstændigt.</p>
<p>Udføre forskellige opgaver i samarbejde med andre</p>	<p>Mange kulturelle produktioner kræver flere hænder, og at man samarbejder. Samarbejde kræver forskellige sociale færdigheder, bl.a. empati, forståelse, tålmodighed, lydhørhed og det at kunne gå på kompromis.</p> <p>Eleven tilegner sig bl.a. færdigheder i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad der skaber et godt samarbejde, de forskellige roller i forbindelse med produktionsarbejde, kommunikation, konflikthåndtering, fælles overblik, ledelse og at lade sig lede. Hvis en elev fx tager tovholderrollen, skal eleven have overblikket over opgaverne og hjælpe de andre med at se, hvad der mangler at blive gjort. Omvendt skal eleven også kunne lade sig lede og udføre de tildelte opgaver. <p>På FGU-niveau 1 viser eleven en begyndende forståelse af samarbejde, og på FGU-niveau 3 har eleven tilstrækkelige færdigheder til at kunne indgå i samarbejde med andre.</p>

Kompetencer

Kompetence er elevens evne til at handle i bestemte kontekster. Kompetence betyder, at eleven har viljen og evnen til at bruge sin viden og sine færdigheder i en given situation.

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
Eleven har kompetencer til at kunne:	
Planlægge og gennemføre produktion inden for turisme, kultur og fritid	<p>Det komplekse ved at arbejde med kulturproduktion er bl.a., at man skal kunne forudse, hvilke opgaver den enkelte kulturproduktion indeholder. Når eleven flere gange selv har været en del af planlægningen og gennemførelsen af kulturproduktioner, begynder eleven at kende til de forskellige opgaver og ved, hvad der kræves af detaljeret planlægning og gennemførelse.</p> <p>Eleven tilegner sig bl.a. kompetencer til at:</p> <ul style="list-style-type: none">• Deltage aktivt i planlægningen, fx ved at lægge en tidsplan, deltage i møder med kunder, stå for booking, udarbejde run-down til afviklingen, lægge budget eller udføre opsøgende arbejde for at finde en lokation• Deltage i gennemførelsen, fx ved at have overblik over, hvilke opgaver der skal løses, og hvad der mangler, og kunne handle på det eller ved at kende sin rolle som fx bartender, billetselger, guide til naturvandring eller den, der servicerer musikere backstage, og forstå vigtigheden af at deltage aktivt. <p>Eleven viser begyndende interesse for at planlægge og gennemføre en kulturproduktion. På FGU-niveau 2 har eleven et begyndende kendskab til elementer i planlægningen og gennemførelsen af en kulturproduktion, og på FGU-niveau 3 kan eleven deltage aktivt i en eller flere af projektets faser.</p>
Kvalitetssikre proces og produkt	<p>At kvalitetssikre processen og produktet er at have overblik, at kunne se detaljer og at kunne arbejde med funktion, æstetiske udtryk og den sidste finish, så kvaliteten af processen og produktet/produktionen sikres.</p> <p>Eleven tilegner sig bl.a. kompetencer til at:</p> <ul style="list-style-type: none">• Reflektere over processen og produktet, fx ved at være opmærksom på detaljer, som vil optimere oplevelsen for et publikum/en kunde – fx at man har husket at tage paraplyer med på den guidede tur, hvis det regner, eller at eleverne giver hinanden konstruktiv feedback på projektbeskrivelser, produkter eller portfolioarbejde• Have overblik over processen og kunne overskue den relevante rækkefølge af opgaverne, fx ved at huske at have redningsveste med om bord, inden man sejler ud, eller grunde lærredet, inden man maler et skilt. <p>Eleven viser begyndende kompetence til og interesse for at kvalitetssikre processen og produktet i en kulturproduktion. På FGU-niveau 2 har eleven</p>

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
Eleven har kompetencer til at kunne:	<p>grundlæggende kompetencer til at kvalitetssikre dele af processen eller produktionen, og på FGU-niveau 3 kan eleven deltage aktivt i kvalitetssikringen af dele af processen og produktet/produktionen.</p>
Tage miljømæssige og bæredygtige hensyn	<p>At tage miljømæssige og bæredygtige hensyn indebærer bl.a., at man overvejer, hvilke materialer man arbejder med, og hvordan man forbruger dem.</p> <p>Eleven tilegner sig bl.a. følgende kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven er bekendt med, hvilke materialer der er mindst skadelige for miljøet, og hvornår det kan lade sig gøre at arbejde med genbrugsmaterialer. <ul style="list-style-type: none"> ○ Eleven er bekendt med, hvordan kulturproduktioner har så lille en indvirkning på miljøet som muligt. • Eleven er bekendt med bæredygtighed, fx i forbindelse med et middagevent, hvor servicet er købt i genbrugsbutikker i stedet for at købe engangsservice, og hvor råvarerne til middagen er økologiske og lokalproducerede madvarer, og resterne gives til udsatte borgere. <ul style="list-style-type: none"> ○ Affaldet fra middageventet sorteres efter materialetype – glas, pap, metal, bioaffald osv. <p>Eleven viser begyndende interesse for miljømæssige og bæredygtige hensyn i forbindelse med en kulturproduktion. På FGU-niveau 2 har eleven en begyndende indsigt i, hvordan man tager miljømæssige og bæredygtige hensyn, og på FGU-niveau 3 kan eleven deltage aktivt i det at sikre en så miljømæssig og bæredygtig produktion som muligt.</p>
Opbygge, pleje og udvide relevant netværk	<p>Når man arbejder med kulturproduktion, oplevelser, servicering og events, er der ofte brug for at skaffe materialer, interiør og service og at ansøge om at kunne afholde arrangementer på offentlige steder eller på lejede lokationer. Der kan desuden være brug for at få løst opgaver, som man ikke selv kan udføre.</p> <p>Eleven tilegner sig bl.a. kompetencer til at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opbygge et netværk. Til at starte med kan eleven kortlægge sit nuværende netværk. Eleven kan fx opbygge sit netværk ved at indgå en god aftale med trælasten om at afhente resttræ. Eleverne på holdet kan også kortlægge deres fælles netværk og dermed synliggøre det. • Pleje og udvide sit netværk. Eleven bliver klar over, at man kan pleje sit netværk ved at stille sig til rådighed for andre og give en hjælpende hånd og ved at inddrage andre i sin kulturproduktion og dermed få en hjælpende hånd retur, fx i forbindelse med foreningsarbejde. Gennem flere kulturproduktioner kan eleverne på holdet kortlægge deres netværk på ny

Fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
Eleven har kompetencer til at kunne:	og dermed synliggøre netværkets udvidelse.
	Eleven viser begyndende interesse for at opbygge, pleje og udvide sit netværk til eget brug og til brug i forbindelse med kulturproduktioner. På FGU-niveau 2 kan eleven kortlægge sit eget netværk, og på FGU-niveau 3 kan eleven redegøre for, hvordan man kan udvide og pleje det.

4. Undervisnings- og arbejdsformer

Anvendelsesorienteret praksis i kulturproduktionen

Det er oplagt at arbejde sammen med eksterne samarbejdspartnere, hvor det giver mening. Det kan fx være lokale kulturhuse, museer eller foreninger. Samarbejdet kan skabe et autentisk og praksisnært læringsrum, hvor undervisningen foregår sideløbende med opbygningen og tilblivelsen af en kulturproduktion.

Hvis eleven skal lære elementer inden for et særligt felt, kan der udvælges en del eller en bestemt opgave inden for kulturproduktionen, så eleven kan arbejde koncentreret med et fokus.

For at få en helhedsfornemmelse af en kulturproduktion må eleven nødvendigvis deltage fra start til slut.

Forberedelse

Lærerne i teamet ideudvikler, researcher og opsøger mulige relevante projekter og kulturproduktioner. Det kan være lærernes egne tilrettelagte produktioner eller projekter i samarbejde med kunder eller andre samarbejdspartnere. Nogle kulturproduktioner vil foregå på skolen, mens andre vil være ude af huset. En del af forberedelsen kan derfor være, at lærerne er i kontakt med mulige samarbejdspartnere eller kunder. Projekterne præsenteres i lærerteamet, hvor de forskellige faglærere byder ind med, hvad de hver især kan bidrage med til forløbet, så det giver mening. Fx kan danskfaget bidrage med undervisning i, hvordan man udarbejder projektbeskrivelser, og hvordan man kommunikerer om et projekt.

Elevinddragelse og organisering af arbejdsområder og opgaver

En kulturproduktion kan starte med, at eleven deltager i kundemøder eller mødes med en samarbejdspartner i lokalområdet. Her kan man tale med eleven om rammerne for opgaven, om eleven har mulighed for at byde ind med løsningsforslag og ideer, eller om elevens rolle snarere er at observere og lytte interesseret.

Der kan være elever, der viser stor interesse, men ikke føler sig i stand til at medvirke aktivt, mens andre elever deltager i opgaven og føler sig klar til at komme med ideer og løsningsforslag.

Der arbejdes med den enkelte elevs styrker og ressourcer og med det samlede hold, så der så vidt muligt opbygges en holdånd. I undervisningen tages der hensyn til den enkelte elevs aktuelle viden, færdigheder og kompetencer. Det kan fx være, at en elev bliver sjakbajs for et hold, mens andre elever bliver en del af holdet.

Arbejdet tilrettelægges i hold, mindre grupper og individuelt

Når aftalerne er faldet på plads med kunden, kan hele holdet mødes og ideudvikle ud fra de fysiske, økonomiske og indholdsmæssige rammer, der er opstillet. Eleverne kan inddrages i mindre grupper – fx en gruppe, der arbejder med udsmykning af lokaliteten, en anden gruppe, der er ansvarlig for det tekniske, fx scene, lyd og lys, en tredje gruppe, der sørger for detaljeret at planlægge dagen for gæsterne og kunden, og en fjerde gruppe, der fremstiller baren og bestiller de ønskede varer.

Udsmykningsgruppen er gennem deres ideudvikling kommet frem til, at de vil skabe en lounge med gamle møbler. Der skal skaffes en masse ting, så gruppen deler sig op og tager en opgave hver, hvor de researcher individuelt med hensyn til pris og udseende, hvor tingene kan skaffes, osv. Arbejdet veksler mellem fælles arbejde på holdet, arbejde i mindre grupper og individuelt arbejde. Læreren tilrettelægger undervisningen og vejleder eleverne på den måde, der giver bedst mulig mening set i forhold til opgavernes kompleksitet og sværhedsgrad.

Sidemandsoplæring og mesterlære

Den tekniske gruppe skal bygge scene, og det foregår gennem sidemandsoplæring, hvor de erfarne elever viser de mindre erfarne, hvordan man sætter podieben fast, hvordan man sikkerhedstjekker, at podierne ikke kan rykke sig fra hinanden, og hvordan den tekniske opsætning bliver bedst mulig. Den tredje gruppe indgår aftaler med køkkenet om menu og serveringstider, booker workshoplokaler og udarbejder efterfølgende en run-down for dagen sammen med læreren. Læreren sørger for, at

gruppen får alle detaljer med, og viser, hvordan man på computeren kan udarbejde en tidsplan med kolonner til de forskellige opgaver i forbindelse med afviklingen – fx hvornår kaffen skal sættes over, eller hvornår afrydningsvognene skal gøres klar. Læreren viser, hvordan man gør det. Eleverne skal have mulighed for og tillid til at spørge deres lærer om råd og vejledning i forbindelse med de opgaver, der skal løses.

Praksisfællesskaber og arbejdet med deadlines

Hele holdet mødes – når læreren eller tovholderen, som kan være en kompetent og erfaren elev, mener, det er nødvendigt – for at gøre status over opgaverne og give holdet en helhedsfornemmelse af deres fælles arbejde. Der arbejdes desuden med deadlines, og her kan en gruppe en overgang have brug for ekstra hænder, så elever fra andre grupper må træde til og hjælpe med at løse opgaven, hvilket betyder, at eleverne skal være klar til at omstille sig og tage nye og andre opgaver.

Der skal være en kultur på holdet, der gør, at eleverne føler sig som et arbejdsteam og føler sig trygge i et miljø, hvor det at kunne omstille sig til nye opgaver og problemløsninger er en ressource.

Læringsrum og lokationer

Undervisningen kan tilrettelægges enten på skolen eller på relevante lokationer – hvor der er det mest autentiske arbejdsmiljø. Det kan fx være på en strand, hvor et turistarrangement skal arrangeres, eller på scenen i det lokale kulturhus. Det tilstræbes, at det mentale læringsrum afspejler en undersøgende og eksperimenterende tilgang med plads til at fejle.

Relationsopbyggende arbejde

I forbindelse med det praktiske arbejde med kulturproduktion kan det pædagogiske og faglige arbejde med den enkelte elev til tider gå hånd i hånd. Her oplever man eleven i mange forskellige situationer – fx hvordan eleven arbejder med hænderne, hvordan eleven griber opgaverne an, eller hvordan eleven kommunikerer med holdet.

Der kan opstå faglige og personlige samtaler med eleven i forbindelse med arbejdet. Fx kan en snak om, hvordan et lyscue skal programmeres, ende i en personlig snak om koncentration, angst og misbrug – en snak, som muligvis ikke var opstået på elevens eget initiativ. Desuden kan en snak om manglende søvn ende i en snak om ernæring, motion og mindfulness.

Lærerens erfaring med og viden om eleven er relevant for elevens faglige, sociale og personlige progression. Der er fx forskel på, hvornår det er givende for eleven at få tildelt ansvar, hvornår eleven skal støttes med hjælp fra en holdkammerat, og hvornår det er vejledning, der virker.

På holdbasis kan man arbejde målbevidst med relationer – fx ved at fortælle livshistorier, interviewe hinanden eller fortælle hinanden om det bedste og det værste i ens liv. Man kan også arrangere outdoor teambuilding osv.

Elevens medindflydelse på undervisnings- og arbejdsformer

Eleven inddrages så vidt muligt i undervisnings- og arbejdsformerne. Når et projektforsløb er afsluttet, kan man fx inddrage eleven i en åben dialog om, hvad eleven har lært, hvad eleven gerne vil lære mere om, og hvordan eleven lærer bedst.